

Państwowa Komisja Badania Wypadków Lotniczych

INCYDENT 2020/1789

UCHWAŁA

z dnia 27 grudnia 2021 r.

Rodzaj, typ statku powietrznego:	Szybowiec SZD-50-3 „Puchacz” / Samolot Aviat Husky A-1A
Znaki rozpoznawcze SP:	SP-4015 / SP-OKO
Data zdarzenia:	13 lipca 2020 r.
Miejsce zdarzenia:	Lotnisko Nowy Targ (EPNT)

Po rozpatrzeniu Raportu Końcowego z przeprowadzonego badania zdarzenia przedstawionego przez użytkownika statku powietrznego, działając na podstawie art. 135 ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. Prawo lotnicze (z późn. zm.) oraz §18 Rozporządzenia Ministra Transportu z dnia 18 stycznia 2007 r. w sprawie wypadków i incydentów lotniczych, Państwowa Komisja Badania Wypadków Lotniczych uznała, że:

1. Zdarzenie miało następujący przebieg:

W dniu 13 lipca 2020 r. na lotnisku Nowy Targ (EPNT) odbywały się szkolne loty szybowcowe za samolotem. Zaplanowano zakończenie szkolenia ucznia-pilota szybowcowego wg zadania SPL/IV ćwiczenia 1 (nauka lądowania w terenie przygodnym).

Po locie z instruktorem (na szybowcu Puchacz) uczeń-pilot został dopuszczony do lotów samodzielnych. Pierwszy samodzielny lot uczeń-pilot wykonał poprawnie. O godzinie 14:50 wystartował do drugiego lotu. Po starcie zespół wznosił się po prawym kręgu dwuzakrętowym. Na wysokości 250 m pilot holujący rozpoczął drugi zakręt o 180°, aby wyprowadzić zespół na prostą do wyczepienia szybowca. W tym czasie uczeń-pilot nie utrzymał prawidłowej koordynacji zakrętu, doprowadzając do przemieszczenia się szybowca do środka zakrętu i poniżej samolotu holującego. W końcowej fazie zakrętu pilot holujący odczuł wyraźną utratę sterowności samolotu oraz spadek prędkości lotu. Wydał komendę, aby uczeń-pilot wyczepił szybowiec.

Po tej komendzie pilot holujący również wyczepił linę holowniczą, jednak na skutek utraty prędkości samolot wpadł w lewy korkociąg. Pilot holujący wyprowadził samolot z korkociągu po $\frac{3}{4}$ zwiłki na wysokości 150 m, a następnie wylądował na lotnisku.

Instruktor nadzorujący lot (drogą radiową) nakazał uczniowi-pilotowi wykonać standardowy krąg nadlotniskowy. Szybowiec bezpiecznie wylądował po wykonaniu kręgu.

2. Przyczyny zdarzenia:

Nieprawidłowa pozycja szybowca w locie holowanym podczas zakrętu, skutkująca zaburzeniem trajektorii lotu i korkociągiem samolotu holującego.

3. Okoliczności sprzyjające zaistnieniu zdarzenia:

- 1) Małe doświadczenie ucznia-pilota;
- 2) Niewielka masa własna samolotu holującego w stosunku do ciężkiego szybowca, przekładająca się na utrudnienia w sterowaniu samolotem przy nieprawidłowej pozycji szybowca w locie holowanym.

4. Komisja akceptuje następujące działania profilaktyczne zaproponowane przez użytkownika statku powietrznego:

- 1) Zalecono dodatkowe zajęcie teoretyczne dla ucznia z zakresu sytuacji szczególnych w lotach holowanych.
- 2) Dalszy proces szkolenia ucznia kontynuować po wykonaniu 10 lotów doskonalących z instruktorem i ponownym dopuszczeniu ucznia-pilota do wykonywania lotów samodzielnych.
- 3) Na bieżąco uświadamiać pilotów holujących oraz holowanych o szczególnych wymaganiach starannego pilotażu w sytuacjach, gdy masa samolotu holującego jest porównywalna lub mniejsza od masy holowanego szybowca.

5. Ponadto Komisja określa dodatkowo następujące zalecenia dotyczące bezpieczeństwa:

Nie było.

Nadzorujący badanie

Przewodniczący Komisji